

TWEDE KAMER DER STATEN GENERAAL.

Zitting van Woensdag den 16. Februarij.

Opening te half een are. De notulen van het verhandelde in laatste vergadering worden gelezen en goedgekeurd.

De 5 titel van het III. Boek des burgerlijken wetboeks, handelende van schenkingen, wordt met 47 tegen 27 stemmen aangenomen.

LEEUWARDEN, den 18. Februarij.

Alhier zijn twee commissien voor de noodlijdenden opgericht. De eene heeft den 15. dezer een schip met levensmiddelen en kleedingstukken naar Vriesland gezonden, en gisteren eene dergelijke lading naar Overijssel of Drenthe. Morgen laat de andere commissie een schip met de noodige behoeften vertrekken. Meer dan 30 jonge meisjes van den eersten stand in de maatschappij hebben zich aangeboden om linnen hemden en andere kleedingstukken voor de noodlijdenden te vervaardigen.

GRONINGEN, den 18. Februarij.

De hoogleraar *Vilkins* deelt het volgende mede: — Door zee-water overstromde landen zijn dikwijls onvruchtbaar, niet zoo zeer door het zeesout [*murias sodae*] als wel door de zeezonizpre magnesia [*murias magnesiae*], die alle ontbinding tegenstaat. Zulke landen met kalk te bestróoijen verbetert dazelve aanmerkelijk, daar dan de kalk zich met het zeezoutzout verbindt (*murias calois*) en dus de magnesia, nu meer onschadelijk, achter laat.

ASSEN, den 16. Februarij.

Volgens ingekomen berichten, staat een groot gedeelte van Kolderyeen, voornamelijk de zoogenaamde Bovenboer, nog onder water. Veel menschen schijnen in Drenthe door den vloed niet omgekomen te zijn, maar wel een groot aantal vee.

ZWOLLE, den 16. Februarij.

In den vroegen morgen van den 15. is Z. K. H. de prins van Oranien alhier aangekomen en is ten half acht ure met den heer gouverneur naar onderaardse streken dezer provincie vertrokken, om de verwoestingen, door den watervloed aangerigt, in oogenschouw te nemen. Heden middag ten een ure is Z. K. H. teruggekeerd, en is die ure weder naar Brussel vertrokken. (Den 17. 's middags ten 2. ure is de prins aldaar aangekomen.)

Nog geen twee weken is verlopen van de rampen van den water-vloed. Van Zwolle koppel wordt men van het verdrieken van 25 menschen, 2668 stuks rundvee, 90 paarden, 49 schapen, 104 varkens. 31 huizen zijn geheel ingestort en weggespoeld, 53 geheel en al onbruikbaar en de overige min of meer zwaar beschadigd. In Ysselmuiden zijn 35 menschen verdrongen en ruim 600 stuks vee; terwijl meer dan 100 woningen beschadigd of geheel ingestort en weggespoeld zijn.

ARNHEM, den 20. Februarij.

Bij besluit van den 14 dezer, heeft Z. M. aan den heer Gouverneur van Gelderland, graaf van Lynden, tot herstel van deszelfs gezondheid, toegestaan een verlof tot 's konings nadere beschikking; en den heer baron van Heeckeren tot Kell benoemd tot de waarneming *ad interim* der functien van Gouverneur dezer Provincie.

Van den 21. Februarij.

De heeren officieren, onder-officieren en manschappen van de 13. afdeling nationale infanterie, te Nijmegen en Dossburg in garnisoen, hebben een verzoek tot vermindering ten behoeve der noodlijdenden door den watervloed gegeven. De som van dit verzoek ontvangene som bedraagt f 608 — 41.

De heeren officieren, onder-officieren en manschappen van het 1ste bataljon veld-artillerie, te Nijmegen in garnisoen, hebben eene som van f 340 — 00 gegeven.

Van den heer staatsraad *Canneman* en eenige andere ingezetenen van Gravenhage zijn ontvangen: bij de commissie voor de noodlijdenden, te Arnhem gevestigd, eene som van f 150 — 00, en bij die te Elburg eene gelijke som van f 150 — 00.

Voor de noodlijdenden in Gelderland is gecollecteerd: te Nijmegen f 3003 — 7½, te Z. Boemel f 614 — 97½, te Culenburg f 504 — 68, te Harderwijk f 936 — 15, te Amerzoden f 36 — 85, te Angerlo f 208 — 85, te Apeldoorn f 607 — 90, te Balgoij 25 — 82½, te Barneveld f 657 — 0, te Batenburg f 21 — 00, te Bemmel f 102 — 40, te Brakel f 168 — 25, te Buren f 187 — 20, te Buurmalsen f 91 — 85, te Didam f 90 — 00, te Dinxperlo f 62 — 32, te Dodewaard f 150 — 00, ambt Doetinchem f 67 — 09, te Epe f 844 — 17½, te Est en Opijnen f 70 — 25, te Hedel f 53 — 00, te Hemmen f 380 — 10, te Hengelo f 66 — 36, te Hoevelaken f 112 — 25, te Hurwenen f 5 — 50, te Kerkwijk f 44 — 40, te La-

den f 210 — 85, te Ophemert f 60 — 20, te Paderbojen f 30 — 70, te Rheden f 1139 — 12½, te Rosendaal f 122 — 40, te Rossum f 25 — 00, te Scherpenzeel f 150 — 00, te Varik f 45 — 00, te Wadenoijen f 75 — 05, te Warnsveld f 500 — 00, te Wehl f 30 — 50, te Zoelen f 95 — 47½, te Zuidlichem f 48 — 30, te Brummen f 529 — 09½, te Gendringen f 294 — 08, te Zutphen nog f 133 — 20. (Zie Adv.)

Een brief uit Corsica van den 19. Januarij meldt het volgende: De jongste brieven uit Missolonghi van den 16. dezer bevestigen de verandering der rust in Morea. Verscheiden op de vlugt gevangen genomen hoofden der oproerlingen worden in het sterke kasteel van Anafotico bewaard, en diegenen, welke naar Zante gevliagt zijn, worden door de regering aldaar in quarantaine aangehouden. Een korps van 2000 man, hetwelk het meeste tot herstelling der rust heeft bijgedragen, bevindt zich reeds weder voor Patras, en 13 schepen blokkeren deze plaats van de zeezijde. Alle brieven roemen den goeden geest, welke de inwoners van de Peloponneses bij deze gebeurtenis bezielde, waardoor de magt der regering zeer versterkt wordt. De vrijdijling van het plan van den uit Rusland aangekomen *Warwakij* en zijnen aanhang wordt algemeen toegejuicht.

Mengelwerk.

DE STAATKUNDIGE WERELD IN 1788 EN 1845.

(Vervolg, zie No. 17.)

De Fransche omwenteling in haar eerste doel, was een noodzakelijke gevolg van den geest des tijds, en de wijsbegeerte der eeuw. Fransche Philosophen hadden reeds lang *gedeclemeerd*, wel hoofdzakeijk tegen de misbruiken van den heerschenden godsdienst, waarmede zij dan vaak uit onkunde het eigenlijke Christendom verwarden, doch nu en dan ook tegen de verkeerdheden in het bestuur. Eene algemeene bewondering was, sedert VOLTAIRE, (die daarvan naderhand zeer terugkwam) voor Engeland ontstaan, waar men het model van burgerlijke en godsdienstige vrijheid meende te vinden. Van daar de *Anglomanie* in Frankrijk, die echter niet belette, dat men aan de opstandelingen tegen Engeland in Amerika hulp verleende. Het ministerie deed dit wet, om Engeland den noodlijden vrede van 1763 betaald te zetten, doch velen in Frankrijk, onder welken wij slechts LA FAYETTE zullen noemen, namen deel in dezen oetel, om dat de Americanen de Engelsche beginselen beter verdedigden, dan de behoudende partij in Engeland zelve. Zij brachten dus denkbeelden van gelijkheid volgens de wet, van den mensch, van de gelijkheid volgens de wet, van de gelijkheid der godsdienstzaken, (als welk in Engeland niet volgens de wetten bestonden) mede naar Frankrijk. America en Americaansche vrijheid kwamen bij dit wuste, maar hartstogtelijke Volk in de mode, en nu greep men geredelijk elke gelegenheid aan, om ook zulk eene vrijheid te erlangen. De nood der geldmiddelen, de verkeerde maatregelen van het Hof, de trots der Parlementen, die uit spijt en gekwetate eerzucht, om de Monarchie te kortwieken, der Democratie de hand boden, — redenaarstalenten van mannen als een MIRABEAU, DE LAMETHS, BARNAVE en anderen, dit alles gaf aan de vergadering der Staten Generaal in 1789 eene rigting, zoo als ze nooit — ik zeg niet de oude Fransche Staatsvergadering, maar zelfs de Nederlandsche Staten sedert 1576, de Engelsche Conventie in 1689, en eenige der Zwitsersche landdagen hadden genomen. Met ongelooflijken spoed wierp men het eene gedeelte voor, het andere na, van het aloude Staatsgebouw om verre, en alle de zoo even opgenoemde beginselen, reeds in 1789 vastgesteld, werden door de Constitutie van 1791 ingevoerd. Deze Constitutie, die zeer veel overeenkomst had met de latere Spaansche Constitutie van 1801, was een verzoek tot de afschaffing van de Aristocratie te verbinden. De Parlementen hebben denzelfden keurigen zelfmoord begaan.

Het is algemeen bekend, door welke middelen deze ongelijksoortige bestanddeelen gewelddadig uiteengerakt werden; en het was ligt te voorzien, dat, zoo buitenlandsche bemoeijng op de Fransche geestdrift schipbreuk leed, het zwakkere Monarchale gedeelte der Constitutie bezwijken moest. De onstaatkundige tusschenkomst van Pruisen en Oostenrijk vereenigde zich in de gevolgen met het groote getal fortuinzoekers en lieden zonder middelen, opvoeding, godsdienst of zedelijkheid, in Frankrijk, wier doel, in troebel water te visschen, best bereikt werd door Regeringloosheid, of liever volkstrannij en vervolging der Rijken. Het resultaat van dit alles was de gedroegelijke Republiek van 1792. Sommigen, van een weinig meer doorzigt, trachtten dit onbestaanbare Gemeenebest althans in eenige kleinere te smaldeen, en door eenen federalen band, gelijk in Zwitserland, Nederland of America, te vereenigen; doch de stad Parijs, het waterhoofd van dezen in de geboorte reeds veegeen staat, wist door middelen, waarvoor de menschheid het, de nog niet zoo diep gezenkene Federalen en Brissotijnen te doen val-

ten, en het Schrikbewind van 1793 werd geboren. Door deze middelen de Guillotine, de Conscriptie, verbeurdverklaring, het maximum der granen, en de pressing van al wat men noodig had — door deze middelen overwon eene Republiek van Godverzakkers en moordenaars het vereenigd Europa. Ongelukkig menschedom, steeds ten prooi aan het Regt van den sterksten!

Deft die Republiek ligt reeds ver achter ons. Een gelukkig soldaat, op koste van LONDEWYK KVI. opgevoed, naderhand de boezemyriend en handlager zijner moordenaars, een man van onbuigzamen wil en groote talenten, die regt op het doel afging zonder de middelen te ontzien, — NAPOLEON, in een woord, veinsde zich de vriend der Democratie, om later in zijne omhelzingen te doen verstikken. Hij werd Monarch van Frankrijk. De oude Vorsten van ons werelddeel namen hem, na lange aarzeling, eindelijk, uit hoofde van dien bewezenen dienst, in hunne rezen op, en Keiser FRANS van Oostenrijk gaf zijne dochter in de bloede handen des moordenaars van D'ENGHIEN, die tevens de bewonderaar van ROBESPIERE geweest was. Een zijner eerste verrichtingen, nu hij zich door deze daad als het ware gelegitimeerd had, was, de geringe overblijfselen der vrijheid des Volke te vergruizen. Hij handelde hier in den geest der Monarchen, met welken hij zich verzwaerd of naar niet verhoedde, hij gestaan had.

De Fransche omwenteling had die Monarchen op hunne troonen doen heven. Nu was alle vertrouwen bij hen op hunne Volken verdwenen. En inderdaad, die volken hadden met al te veel geestdrift de Fransche beganselen gehuldigd, dan dat men niet eenige ongerustheid aan de Vorsten zou mogen vergeven. Aan den Rijn had GEORGE FORSTER den vrijheidsboom te Mentz helpen planten; in België verkoos men lever de in het vernielende democratie, dan het Oostenrijksche bewind; in Nederland dachtteekende men, bewaakt door Fransche bajonetten, overstroemd door Fransche assignaten, en geplunderd door Fransche Oorlogs-Commissarissen, de openbare stukken van het eerste jaar der Baatafsche Vrijheid, dat is: der omverwerping van het zachte bestuur, waaronder Nederland de parel van Europa geworden was. In Duitschland, in Engeland zelfs, vond de Fransche omwenteling zeer vele vrienden en begunstigers. De eerste aanval van NAPOLEON BONAPARTE op Italië verschaftte hem aldaar eene menigte aanhangers, met wier hulp hij, of andere Fransche Generaals, eerlang de Cisalpijnische, Ligurische, Romeinische, Napolitaansche en Helvetische gemeenebesten vormde. De groote Mogendheden zagen zich dus van nabij met Republieken omringd, niet, gelijk de oude Zwitsersche of Nederlandersche, in harmonie met de algemeene Europeische inrigtingen, maar op inchtige, onbeproeide theorien gebouwd, die aan alle Monarchien den ondergang dreigden, en regelmatig haat aan het Koningschap moesten weeten; terwijl zij nogtans onder de zeer krachtige beschikking der Moeder-Republiek stonden. Is het te verwonderen, dat de hammerlijke vorderingen des ~~...~~ ophiielden, dat men niet alleen zij stond, waar men in 1788 gebleven was, maar zelfs terugging. Vooral in Spanje had deze vrees voor de revolutionaire haanselen den sterksten en stelligsten invloed op de Regering, en het bestuur van KARL IV. steekt misschien daardoor meer nog af bij dat van KARL III., dan door het karakter der beide Regenten. Ook Oostenrijk onder FRANS II., den kweekeling en geliefkoosden neef van JOSEPH II., verschilde hemelsbreed bij het Oostenrijk van dien grooten Keizer. CATHARINA II. van Rusland, vriendin, begunstigster en bewonderaarster van VOLTAIRE, DIDEROT en D'ALEMBERT, die door eene verlichte en liberale wetgeving een onvernieelbaarder gedenkstuk voor zich wilde oprigten, dan het standbeeld van PETER den Groote, door haar gesticht, scheen eensklaps met eene bij haar geheel onverwachte zucht voor den Godsdienst bezielde, terwijl zij tevens de strengste despoteke maatregelen nam, en door haren doodsengel SUWAROW het ongelukkige Polen, omdat het eene redelijke vrijheid begeerde, in het bloed zijner kinderen smoorde. De schijnbaar zoo liberale GEORGE III. trad op als Ridder voor het onbepaalde gezag, toen hij vermoord werd. — Het was dus eensklaps te verwonderen, dat het alle deze onbepaalde Vorsten zeer smaakte, toen NAPOLEON aan het volk zijne laatste vrijheden ontnam, eenen nieuwen adel, ordelinten, hoofsche plegtigheden en de censuur invoerde, het tribunaal afschafte, het Wetgevend Ligchaam en vooral den Senaat tot nistige haanskomsten van slaven vernederde, en Frankrijk geneezzaam zonder Constitutie regeerde.

Maar aan den anderen kant was het die oude Regenten geweldig tegen de borst, dat de stoffelijke aanwas der magt van den nieuwen Despot in dezelfde evenredigheid scheen toe te nemen, als zijne inbreuken op de Rechten des Volke. Toen dus onvoorzien omstandigheden zich opdeden, welke zijne magt aan het wankelen bragten, hadden de oude Vorsten te kiezen tusschen de hulp der Volken, waits hunne Rechten erkennende, of de handhaving van het Despotismus, in gestadige vrees voor Frankrijks magt.

Zij kozen het eerste, of schenen althans hetzelve te kiezen; doch hunne Ministers wisten reeds, om die hulp te erlangen, het vereischte gebruik daarvan te trekken, en de goede Volken met weidsche beloften te paapen. — Wij moeten thans zien, wat die volken begeerden, en wat het goede in de Fransche omwenteling was, hetwelk men wenschte te behouden.

[Het Slot hierna.]

HEERT DAN DE WATERSNOOD IN NOORD-HOLLAND / OOK GEENE LICHTTE ZYDE?

Na een zels jaren van woeling, ramp en een onzeker volksbestaan, begon Nederland weder eenige verademing te genieten. Een zoon der NASSAU's keerde terug in deze landen, met den heiligen, ernstigen wil, het volk, waaronder hij geboren was,

gelukkig te maken, en de natie droeg hem vrijwillig hare belangen, als aan haren Koning, op. Wat te heelen was, werd genezen, en al bereikte ook het land, door eenen samenloop van omstandigheden, niet dadelijk dien top van voorspoed, welken men, in de eerste geestdrift, zich had voorgesteld spoedig te zullen beklimmen, men genoot ten minste rust en innazlijke vrede en bleef bewaard voor algemeen drukken de rampen. Was het einde van den laatstgesloten jaarkring noodlottig, door stomp en watersnood, voor vele streken en landen, Nederland bleef voor dien geessel bewaard, en kwam, als met den schrik, vrij: wel scheen de nood hier en daar te klimmen; maar onze dijken en waterkeeringen hielden pal en waar zij ook dreigden te bezwijken, kwam men het gevaar door moed, kunst en inspanning, te boven.

Zoo leefden wij, als in ABRAHAMS schoot. Maar zie, eensklaps bezoekt de storm ook onze kusten en woedt met een geweld, waarvan schaars onze jaarboeken een voorbeeld opleveren. Bijna geen plekje des geheelen rijks blijft vrij of onbeschadigd. Te midden door de hechtste dijken, dat reuzenwerk der voorvaderen, hapen de opgeruide golven zich een spoor, en rukken weg en slepen mede alles wat zij, in haren onstuimigen loop, ontmoeten. Dok en bolwerk, niet minder als het rieten dak der nederige hut, dobberen daarheen op het schuim der vloed, en, wordt mogelijk de jonge, buigzame boom gespaard, de trotsche eik wordt ontworteld en verstijft als een halm. Aan verschansing of entvinging is voor mensch noch dier te denken; de man ziet zijne vrouw en kinderen, het kind den vader en de moeder in den afgrond verzwolgen; de bezittingen, niet de vrucht van éenen leeftijd, maar van twee en drie geslachten, spoelen daar weg, als of zij weder angespoeld zouden worden; uit alle proviesien gaat de noodkreet op en een groot gedeelte van Nederland schijnt in de vloed terug te keeren, waaruit het eenmaal verzeent is.

Dergelijke oogenblikken, zoo als die, welke wij thans beleven, maken het wel eens angstig en hang hier beneden. Onwillekeurig dringt zich de gedachte op: waakt sene wijze goede Voorzienigheid over 's menschen lot, of zijn wij slechts de speelbal van een grillig noodlot? En bij menigeen zou deze onwillekeurige twijfeling van een oogenblik tot zekerheid aangroeijen, vernietigde het denkbeeld van noodlot niet. Aich zelf, en was het den menschelijken geest nu en dan niet vergund, aarhiedig en als door eenen stuffer, in de raadsbesluiten der Voorzienigheid te blikken, alvorens zij nog hare werkingen, in de gevolgen, had gezegvaardigd.

Onder de geteisterde streken, door den jongsten watersnood, bestaat Noord-Holland voorzeker geene geringe plaats. In andere provincien mogen de tafereelen van het oogenblik ontzettender zijn; maar nergens, voorzeker, zullen de gevolgen zoo lang en zoo algemeen nadeelig als hier werken. Onder Gods zegen, bouwt de landman in Gelderland, Over-Yssel, Vriesland en elders, zich weldra zijne woning weder op, terwijl het water van zijne landerijen wegzakt en een voordelige oogst, hem eenigzins voor de geleden ramp, weder schadeloos stelt; zijne welvaart is hij, over het algemeen, niet alleen aan eigene nijverheid, maar ook aan de natuur verschuldigd, en deze goede moeder komt steeds hare kinderen te hulp, vooral na tijden van ramp en druk. Zoo schiet in het niet met Noord-Holland gelegen. Deze streek, geheel het voortbrengsel van kunst, kan het ingezwolgen water, grootelijks, niet anders dan door middel van uitmalen, verdrijven; de geheele maatschappelijke inrigting aldaar, is gedeeltelijk die der steden en die van het platte land; naast veeteelt en akkerbouw staan fabrieken en tsaakken; de laatste kunnen niet enkel door inspanning en nijverheid worden voortgezet, maar es behooren groote hospitalen en algemeene welvaart toe, om in darselver behoeften te voorzien; grooter dan elders, is bij brand of watersnood, de schade aan dergelijke kunst-gebouwen, zoo door het verlies van waren als ten gevolge der onkosten van derzelver wederopbouw, en de vrucht van voortvuerdijke spaarzaamheid, en, eens verwoest, reikt geen menschelijke leeftijd, vooral in de tegenwoordige omstandigheden, om aan dezelve kunnen vollen haal terug te geven. In geheel Noord-Holland daarenboven, bestaat de rijkdom van de bewoners niet uit deszelfs ve. Zonder dit, is het land hem bijna van geen nut; want hij is beugman om veeteelder te kunnen zijn. Worden hem zijne runderen ontnomen, dan zijn alle bronnen van welvaart voor hem gestopt en het is hem tamelijk onwarschillig of een goede of slechte oogst de akkers vervrolijke of bedroeve.

Van deze zijde, en, onder verbetering, uit het ware standpunt beschouwd, kan men, in dese oogenblikken, Noord-Holland diep ongelukkig noemen. Treurig weidt het oog over die uitgestrekte waterplas, het graf van zoo vele kunst, vlijt en uitvinding. Beide, de denkende en niet denkende mensch, vermeerdert den zilten vloed met eene weemoedige tran; de laatste echter staat stil bij de ramp; de blik des eersten strekt zich verder uit, en bewondert ook hier, hoecses mogelijk dwalende, de hand eener wijze Voorzienigheid.

Niemand, die slechts eensklaps met den toestand van een Vaderland bekend is, zal het tegenspreken, dat de beschaving, mogelijk, nog eens zoo weinig is binnengedrongen, als in het eigenlijk genoemde Noord-Holland, en het moet de algemeene verwondering haren, dat zulke het geval zij op eenen bodem, waar zij, door alom verspreide welvaart, meer dan elders haren zetel had behooren te vestigen. Men behoeft geen zijne opmerker te zijn om te weten, dat doot geheel deze streek, de zeden, gewoonten en het standpunt van beschouwing der dingad nog dezelfde zijn als voor honderd en twee honderd jaren; de zels kan men beweeran, dat de bewoners van Noord-Holland lager staan dan hunne voorouders, daar de laatste in de beschaving van hunnen tijd deelden en de eerste zich de schatten van tijd en ondervinding niet ten nutte hebben gemaakt. Over het algemeen bepalen zich, thans nog, de kundigheden, die men tracht te verrijken, enkel tot diegene, welke tot het vak, waarin men denkt op te treden, onontbeerlijk zijn; met eene goede hand te schrijven en vlieg te kunnen rekenen is de opvoeding voltooid, de zoon des rijksten koopmans staat hierin gelijk met den samsvoudigen burger en beide kostten dezelfde soort van verachting jegens alle wat beschaving en verlichting heet. Ook het vrouwelijke geslacht is verre van te deelen in de voorregten der tegenwoordige opvoeding. Hier en daar mogen die verrijvende talenten worden aangemerkt, welke zoo zeer het sieraad der jonge maagd nitmaken, door een zeker was van bevaligheid in uitdrukking van gedachten en wijze van handelen te verspreiden; verre weg in de meeste huizezinnen bepaalt zich de vrouwelijke opvoeding enkel tot het leeren der zoogenaamde huishouding, met verwaarloozing van al dat gene, waardoor zij eenmaal eene nog betere echtgenoot en huismoeder zou worden. — Het kan niet anders of deze geringe mate van beschaving bij de twee geslachten moet nadeelig, niet alleen op den uiterlijken vorm der maatschappij, maar ook op de gevoelens en gezindheden van deszelfs leden werken. Het is niet mogelijk, dat de gezellige omgang aldaar die aangename uitspanning voor verstand en hart aanbiede, welke denzelven zoo bevoorkeet in meer beschaafde kringen maakt, evenmin als de menschelijkheid schoop en krachtig kan bloeijen, in dien staat van isolement, waarin Noord-Holland als het ware, nog tot het overige gedeelte der natie staat; dat dwaling en vooroordeel, in plaats van uitgerooid te worden, niet dieper en dieper inwortelen en eindelijk het geheele geslacht, in beschaving en veredeling van aanleg, niet van jaar tot jaar achteruit ga.

Niet mogelijk valt het de oorzaak van dezen stand van zaken in Noord-Holland op te sporen: zij is, naar mijn inzien, gelegen in de geringe mate, waarin deze streek, in den algemeenen druk en de beproeving des Vaderlands heeft gedeeld. Dat ongeluk en noot de zedelijke krachten van den mensch ontwikkelen, en hem, tot de rust wedergekeerd, zachter, menscheelijker en beschaafder maken, dit is eene waarheid, door de ondervinding van alle tijden geleerd. Drukkende jaren, jaren vol wees en rampspoed heeft het Vaderland gekend; maar of deze onder het bestuur der Voorzienigheid niet hebben gediend, om de natie in zedelijke waarde te doen rijzen, — zulks zoude ik niet gaarne ontkennend beantwoorden. De uitwerksefen van dieu algemeenen noot werden wel eenigermaate in het eigenlijke Noord-Holland gevoeld, maar het was er niet zoo dadelijk in betrekken, als het overige gedeelte der natie, terwijl zelfs eenige standen in bloei en aanzien toenamen. De kapitalen hadden wel geleden, maar het overschot was bij den rentenier nog meer dan toereikend, om te kunnen leven; nu concentreerde men alles, en zonderde zich meer dan immer af, om, als het ware, eene maatschappij op zich zelve uit te maken. Had de rijke Amsterdamsche koopman de gewigtige les ontvangen, dat noch bezittingen, noch uitgestrekte betrekkingen gewaarborgd zijn voor vermindering of vernietiging, de bewoener van Noord-Holland ken er de waarheid nog niet van gevoelen; en spoorde de eerste zijne kinderen aan, om voortaan met het fonds van eigene bekwaamheid en verdiensten te woekeren, de laatste begreep genoege te hebben overgehouden, om ook zijn kroost van alle inspanning van geest te mogen verschoonen. Niet alleen van schokken, door staats-omwentelingen veroorzaakt, maar ook van rampen, die van tijd tot tijd bijzondere provincien teisterden bleef, Noord-Holland grootendeels, zoo niet bijna geheel, bevrijd; en in eene soort van gachle eentonigheid leefde men daar voort, en deswege werd de algemeene vermindering van de uitoetelling van krachten, welke het Vaderland, wat door bittere rampen, maar toch door middel van die rampen, is te beurt gevallen.

Entindien nu de jongste watersnood eens het middel ware, om eene meer groote zedelijke veerkracht in denken en doen, door deze belangrijke streek van het vaderland te verspreiden; de sluimerende zaden van beschaving en verlichting meer algemeen te doen ontkiemen, en alzoo te zorgen, dat het aankomend geslacht, gewaarschuwd door deze groote les, de overtuiging bekwame, dat noch rijkdom, noch bezittingen, maar enkel de schatten van verstand en geest, voor vernietiging gewaarborgd zijn, — wie zou dan durven beweren, dat de voordeelen, die eenmaal noodzakelijk daaruit, voor het welzijn des algemeens en voor Noord-Holland in het bijzonder, moeten voortspuiten, te duur voor het ongeluk van een oogenblik zijn gekocht?

Dit ten minste reeds, moogt den Noord-Hollander eene tastbare waarheid zijn geworden: dat verlichting en beschaving menschelijk maakt en tot de edelste daden aanspoort. Van waar toch kwam de belangloofte hulp in de oogenblikken van het dreigendste gevaar? Waar keesterde en leefde men de ongelukkigen, uit de vlooden gered? Waar worden zij niet alleen het hart, maar ook de beurs open, tot stilstand der ramp? Waar gaat men nog voort met de beraming der doelmatigste plannen, om de geleden schade zoo veel mogelijk te herstellen, en toont de vólcende hulp niet de vrucht van oogenblikkelijke opwelling des gemoeds, maar van gevestigde grondbeginselen is? Waar vond dit alles plaats? Immers in Amsterdam, in het verlichte en beschaafde Amsterdam?

Ja, stad aan het Y gebouwd! gij hebt op nieuw een zilverblanke parel aan uwe kroon gehecht, en weder getoond dat gij de eerste stad des rijks en het bolwerk des vaderlands zijt! Moogt bij de voordelen, die, mogelijk, Noord-Holland eens van dezen watersnood zal plukken, ook gij daarin deelen, en voornamelijk door het vestigen der overtuiging, daar en waar het behoort, van deze waarheid: dat de belang van Amsterdam welgeat, het Vaderland niet verloren is.

(Onderstaande, waarvan de inzerder, als jong mens, de beoordeeling inroept, plaats heeft op den 4. FEBRUARIJ jl., SOONAL HETSELVE IN DE BEZITTING IS OMSTREEKEN.)

Was nooit en wolk gewaart omhulde 's Hemels bogen,
En 't ikkle swartgewelf verborg ons star en maan;
De wind doorkliefte 't ruim, het meer werd fel bevoegen,
Dus brak de vierde dag van Februarij aan!
Dus brak hij aan, die dag van vreeslijke onheilsslagen,
Bestemd als tot verderf, door d'oorsprong van 't Heelal,
Dus brak hij aan, helaas! door rampen voortgedragen,
Die dag, dien Neerland lang met smart herdenken zal!
Nauw had een zwarte dag den naren nacht vervangen,
Of strenger zweepte Eool zijn dicnaars door het wijd!
Reeds toen begon het hart van angst en vrees te prangen.
Als aamde 't al de ramp deze dag hem toebereid.
De zee, al meer aan 't woën, door 't vreeslijk heer der winden,
Jong haar verbitterd nat, ver over Elburgs kust!
Straks dreigt het weest geweld, de dijken te verslinden;
Nug was de landman toen van geen gevaar bewust.

Dan eensklaps op 'nen zich de poorten der orkanen,
En 't hoogit verhoogen west zweept feller stormen uit;
Men ziet het woedend meer zich rondom wegen banen,
Door niets wordt straks 't geweld der waten meer gestuit.
't Stroomt over dijken heen, die nog niet zijn bezwaart,
Het huis, dat even stand, is van zijn plaats geweken,
Als in 'en oogenblik is 't seë, waarheen men staat!
De landliën zien verstomd hun woning als bedolven
In 't woedend pekelfocht, en vlugten naar omhoog;
Nauw is er tijd zich zelf te ontrukken aan de golven,
Die 't diep beroerde meer uit zijnen afgrond spoog!
Vernieling stijgt ten-top, natuur blijft fel aan 't woeden,
De stroom voert d'afbraak mee van 't geen hij wierp ter neer.
Doch in dit vreeslijk uren van 't woën van storm en vloeden,
Bleef Elburg toch gespaard; loof Elburg, loof den Heer!

Dan wie toch maekt wel 't lot der arme dorpelingen,
Gedrongen onder 't dak van 't huis, dat haat vergaet,
Die door het beeld des doods zich vreeslijk zien omringen,
Wijl nergens, nergens meer de vlugt hun open staat!
Wie stort geen bange traan, wie voelt zich 't hart niet breken?
Wie zinkt bij zulk een ramp niet neer in 't stomme smart?
O vreeslijk lot, wanneer de moeder bang moet spreken
Tot 't pasgeboren wicht: 'k druk u voor 't laast aan 't hart!
Maar hoe is Elburg dan vergeefs gespaard gebleven?
Neen 's redder' is de leus, in spijt van 't woest geweld,
Men ziet 't gevaar niet meer; het geldt der naasten leven,
Dit is in 't Neerlandsch hart op hoogen prijs gesteld!
Zoo spoedt men dan ter hulp in 't bulderen der baren,
En redt en keert terug en voert weer andren aan;
Zoo wordt een groot getal ontrukkt aan doodgevaaren,
Die water of gebrek gewis had doen vergaen.

Dan wis, wie kan op aard des Eeuwgen doel doorgronden?...
Hoe veien bragt die dag den schriklijk wreeden dood!
En wie tellt wel 't getal van hen, die in die stonden
Van huis, van veë, van goed, van alles zijn outbloot.
Groot is 't gered getal, in Elburg's enge wallen,
Van zulken, dien die dag niets, niets op aarde list,
Die door der wairen roë tot zoo diep zijn vervallen,
Dat slechts hun kwijnend oog op Neerlands mildheid ziet!
En gij, mijn landgenoot! die 't groote heil moogt smaken,
Verschoond te zijn van 't loed, dat duizend bukken doet,
Voelt gij niet in uw borst, een vuur van weemoed blaken?
En strobmt om 't Neerlandsch hart niet banger teëds uw bloed?
Trest niet der naasten ramp en lijden ook uw wezen?
Wordt gij bij hunne smart van smart niet neër gebukt?
Is u ook niet die dag als dag van ramp gerozen,
Die uw' nabuiggenoot zijn heil dus heeft ontrukkt?
Ja gij, aan wie het lot thans alles schijnt te ontroeven,
Wat ons aan 't leven hecht, 't bestaan hier dierbaar maekt,
Was u een slag bestemd: gij hebt dan stof tot loven,
Dat u die slag, hoe wreed, in Neerland heeft geraakt!
Daar gloeit nog 't oude vuur, de oude deugd der Vadren,
Daar vindt gij 't gastvrij oord, dat u een iggang biedt,
Daar reikt men u de hand wat ramp u ook moog naden,
Vergeefs smeekt g'om de hulp der Nederlanders niet.
Vergeefs! 'k onteer den grond, dien 't licht mij heeft geschonken,
Wordt niet bij iedere ramp der naasten leed verzocht?
Waar heeft van ouds de deugd der mildheid dus geblonken?
Als in 't geheiligd land, dat ons heeft voortgebracht!
Ik zoek, doch zoek vergeefs! slechts Nederland kan voeden,
Die deugd, die 't eigen heil aan 's naasten heil verpandt.
Heft droev'ig oog omhoog, hoe t'ist op 't hoog' woeden,
Hoopt slechts op God, en op uw heilig Vaderland!

Elburg, den 7. Februarij 1825.
J. F. VAN GOETHEM.
Bij den ondergeteekenden, die dagelijks te dien einde blijft vaceren, zijn nog ingekomen 100 in goud van een jong Heer, die verzocht heeft onbekend te blijven, 20 van een Heurtschipper op Amsterdam, 2 van dienstboden uit een fatsoenlijk huis, en twee ducaten van eenen onbekenden.
Zulphen, den 19. Februarij 1825.
De Burgemeester,
SWAVING.

Allenontzettendat zijn de verschillende berigten, welke de verschrikkelijke waternood en dijkbreuken van den 4. en 5. Februarij jl. in onderscheidene oefften onzes vaderlands, maar bovenal in de provincie Vriesland, hebben ten gevolge gehad. Wij zullen hier niet herhalen hetgeen aan een ieder uit de dienaangaande gegeven berigten genoegzaam kenbaar geworden is. — Maar dit kunnen wij zeggen, dat de behoeften boven alle bedenking dringend en de rampen schier onherstelbaar schijnen. — Doch, wie zal al die rampen en ellenden naar waarheid schetsen, want, van alle kanten stijgt de noodkreet op, en roepen duizende ongelukkigen om redding en hulp; — en wat zouden wij op hun smeaken en klagen moeten antwoorden? — Wij zien uwe ellende, wij zien, dat gij zonder hulp en bijstand, door gebrek en jammer zult omkomen, maar wij hebben geene middelen om u te helpen. — Neen, brave Nederlanders! zoodanig antwoord zullen wij niet behoeven te geven, want uwe zoo dikwerf betoonde weldadigheid en edele menschevendheid, zullen voorzeker ook hier te hulpe komen en ons in staat stellen, om zoo veel ellende, zoo al niet te herstellen, ten minste te lenigen. — Wij zien reeds uwe tranen vloejen! — tranen van medelijden met der ongelukkigen lot! — tranen van dankbaar gevoel, en erkentenis voor zoo vele weldaden als, bij zulk eenen algemeenen noot, van u en aan ons, door het goedertig bestel der Goddelijke Voorzienigheid, nog moeten tabaert vallen. — Zoodanig de ingezetenen van Vriesland, die te allen tijde ten dienste van ons vaderland en van de behoeften der naburige provincien, ook nu vertrouwen en hulp hebben aangeboden, en die nu met overlijven, die geseegd kunnen worden in den dringenden noot niet te deelen.

Ter het uitvoeren van deze uwe bekende weldadigheid, noodigt de Commissie ter voorziening in de behoeften dezer ongelukkigen, te Leeuwarden gevestigd, alle weldenkende Landgenooten uit, en verzoekt de ingezetenen van de provincie Gelderland hunne bijdragen te willen doen toekomen aan de heeren H. H. Danker, Curtius en J. M. de Kempenaer te Arnhem, welke zij tot de inzameling dier gelden heeft verzocht.

Wij wenschen vurig, dat de God der liefde onze pogingen zegene en uwe harten bewege tot eene ruime milddadigheid, opdat een ieder zich bij deze gelegenheid kwijte van den eersten aller pligten, die den mensch zoo uitnemend kenschepet.
Leeuwarden,
den 15. Februarij 1825.
De Commissie voornoemd,
T. S. TROMP,
J. H. VAN BOELENS,
J. B. OOSTING,
M. S. DE WAL,
G. PIETERS,
P. KOUmans SMEDING.

De Commissie voor de noodlijdenden door den jongsten watersnood, in de provincie Gelderland, heeft de volgende bijdragen ontvangen:

Uit Utrecht twee dito, No. 60492 en 60494.	24:50
id. twee dito, naam en woonplaats der edele zenders onbekend No. 26325 en 8766.	24:50
Totaal	728:25

Hartelijk dankt genoemde commissie de edele gevers voor deze bijdragen, om het lot van ongelukkigen, vooral derselver eersten noot, te verzachten; wel den geesten t'ijver is zij daartoe door onderscheiden middelen reeds werkzaam geweest, heerdig gaat zij daarin voort; rekenende op de verdere hulpe van menschevrienden, tot volbrenging dezer zoo edels pligtsbetrachting.

Namen der Commissie voornoemd,
Kampen,
den 18. Februarij 1825.
R. VAN ROMUNDE, Voorz.
W. LEENDERTZ, Thes.
P. H. GALLE, Sec.

ARNHEM, den 22. Februarij.

Het water is hoog in den Rijn aan de paal:

Den 21. Feb. 2 El 5 Palm o Duim; gewassen o D. gevallen 10 D
Den 22. Feb. 2 El 5 Palm o Duim; gewassen o D. gevallen o D

SCHOUWBURG TE ZUTPHEN.

Onder Directie van Mevrouw A. C. OTTINGH.

Op Dingsdag; den 22. Februarij.

DE FORTEPIANO.

Zeer beroemd Tooneelspel.

Na hetzelfde:

DE VISITANDINES.

Opera, in twee Bedrijven.

Getrouwd:

A. VAN RIEMSDYK,
2de Luitenant bij de Afd. Kurassiers, No. 3,

en
Vrouw W. P. S. H. GODEFROY,

Denariere van den Hoog Welgeboren Heer L. E. W. S. Baron
SLOET tot OUDHUIS.

§ § § Op Vrijdag den 4. Maart 1825, des voormiddags ten elf
+ + + ure, zal, ten Raadhuijs der stad Arnhem, publiek
§ worden verpacht zestien percelen WEILAND, de
Stads-Blokken en Willigen Pasje genaamd, voor den tijd van zes jaren,
alsmede een stukje BOUWLAND, aan de Singel bij de Stuis
gelegen.

VERKOOPING.

De Notaris D. H. K. DE JONGH, te Tiel, zal, namens
zijne Principalen, op Zaterdag den 26. Februarij 1825, ten huize van
G. W. TEN WERDE, te Maurik, des voormiddags ten elf
ure, op twee oeffen in zettén, en den 12. Maart 1825, bij de We-
dave JACOB VAN GINKEL, te Eck en Wiel, op gelijke
aan, finaal verkoopen.

De WIND-KOREN-MOLEN van Maurik en Eck en Wiel,
met ROS- en PELMOLEN, MOLENAARSHUIS, HOF
en BOOMGAARD, te zamen groot ongeveer 2 bunders 55 roeden
en 44 ellen. Te aanvaarden den 1. Mei 1825.

§ § § De Notaris P. A. VAN REES, qq., te Nijmegen,
zal, ten huize van B. BREUNISSEN, te Val-
burg, op Woensdag den 2. Maart 1825, des morgens
te 10 ure, publiek doen in zettén en 14 dagen daarna finaal verkoopen:
Onder Valburg.

1. Eene HOFSTEDÉ, de Brouwerij genaamd, bestaande in
HUIS, SCHUUR, BERG, BROUWERY, V A R-
KENSCHOT, BOOMGAARD, TABAKS- en BOUW-
LAND, te zamen groot 2 bunders 6 roeden.

2. Een stuk BOUWLAND, Rouwkans-Land genaamd, groot
1 bunder 70 roeden.

3. Een stuk BOUWLAND, de Linsen genaamd, groot
1 bunder 6 roeden.

4. Eene WEIDE, de Ambtmansweide genaamd, groot circa
2 bunders 82 roeden.

5. Circa 11 bunders 90 roeden BOUW- en WEILAND, als
a. 6 bunders BOUWLAND, de Zevenmorgen; b. eene
WEIDE, groot 3 bunders 40 roeden, den Doornkamp, en
c. eene WEIDE, groot 2 bunders 55 roeden, de Paards-
weide genaamd.

Onder Herveld.

6. De helft van omtrent 6 bunders BOUWLAND, de Slijkak-
kers genaamd.

Nadere informatie zijn te bekomen, bij voormelden Notaris, ter-
wijl tevens alle de genen, die iets te vorderen hebben aan den Boedel
van Willelmus Broeder W. VAN DER BOSCH, te Valken-
burg, verzoekt daarvan, uiterlijk voor den 1. April aanstaan-
de, ter zijner kantore, opgave te doen.

§ § § Door reële kwitering presenteert men uit de hand te
koop, om met primo Mei 1825 te aanvaarden: een
+ + + Voornaam en Welbeklante WINKEL in MANU-
FACTUREN, GAREN, LINT, enz., welke een goed bestaan
oplevert; zijnde dezelve sedert vele jaren, en wordt nog met een best
debit uitgeoefend, staande binnen Amersfoort, op een der aanzien-
lijkste standen. Men adresseere zich hierover, met franco-brieven, aan
den Notaris HONDIUS, te Amersfoort.

§ § § Men is voornemens, op Zaterdag den 26. Februarij,
des namiddags ten 3 ure, ten huize van G. ALBERS,
te Huissen, te verkoopen eene schoone TABAKS-HOFSTEDÉ,
gelegen aan de Loostraat, bij de stad Huissen, met eene in bestan
staaf zich bevindende WONG en ACHTERHUIS, TUIN,
BOOMGAARD, TABAKS- en BOUWLAND, te zamen
ruim eenen Bunder groot. — Kunnende de Koopers het gehele bedrag
der koopsommingen, tegen behoonlijke securiteit, a 4 1/2 pCt., op in-
teressen houden.

Nadere informatie is te bekomen bij den Notaris PELGRIM,
te Huissen.

VERKOOPING.

Men is voornemens, op Woensdag den 25. Februarij 1825, des
namiddags ten 12 ure, op de Buit, in het Huis, te voren be-
woond door nu wijlen den Heer VIÉRYANT, publiek te ver-
koopen: Eenige Moderne en nagenoeg Nieuwe Meubels, als: STOE-
LE, TAFELS, SPIEGELS, KLEDEN, PLATEN IN
LYSTEN, een Maghoeshouten CANAPPE, een dito SECRE-
TAIRE en dito CHIFFONNIERE; voorts PORCELEIN,
KLEKENGEREEDSCHAP, en hetgeen verder te koop zal
worden aangeboden.

De goederen zijn te zien, Dingsdag voor den Verkoop, van des
voormiddags 9 tot 12 en des namiddags van 2 tot 5 uren.

§ § § Op Donderdag den 24. Februarij 1825 zullen, ten huize
van de Ehelieden BERNARDUS BERENDSEN en
+ ALBERDINA GENEN, op het Spijk, canton
Sevenaar, des morgens om negen ure, worden verkocht; bij execu-
tie, MEUBILAIRE GOEDEREN, BOUWMANS-GEREEDSCHAP,
PAARDEN, VEE en GRAANGEWASCH, en hetgeen verder te voor-
schijn zal worden gebracht.

Arnhem, den 21. Februarij 1825.

In Fidem,
VISSCHER BOURCIUS.

OPENBARE VERKOOPING.

In het volkrijke Fabrijk-dorp Veenendaal, Provincie Utrecht, zal,
op Vrijdag den 11. Maart 1825, des voormiddags te 10 ure, in de
herberg de Roskam, worden ingezet en 14 dagen daarna, ter zelfder
ure en plaats, bij toeslag worden verkocht: Een gemaklijk WOON-
HUIS, van zeven, zoo beneden- als boven-, KAMERS, gedebtelijk
behangen en met stookplaatsen voorzien, benevens een wel beklante
PAARDEN-OLIE-MOLEN, waarvan de Olie geheel in het
dorp wordt gedebiteerd, met een ruim debiet van Raapkoeken, een
schone MOESTUIN, waarin vele fine VRUCHTBOOMEN;
voorts ZAADZOLDERS, STALLEN voor Paarden en Hoorn-
vee, ruim ERF en SCHUREN, alles zeer geschikt om ook
landbouwerij uitteoeffenen. Een groot gedeelte der kooppeningén zal,
des verkiezende, kunnen worden ingehouden, mits men zich daar-
over met de Verkoopers versta. Nadere Informatie bij den hewoonef.

§ § § In den loop der maand Junij a. 1825, op eenen te
+ + + bepalen dag en plaats, zal in het openbaar ter
+ worden aangeboden: Een hecht, sterk, onlangs aan-
merkelijk verbeterd, en naar den nieuwsten smaak betimmerd, kapi-
taal HUIS en ERVE, staande en gelegen binnen de stad
Arnhem, op de Grooté Markt, een ruim en aangenaam in zigt daar
over, aan de voorzijde hebbende, en van de andere zijde uitziende op
een aantal Tuinen, op de bergachtige wandelingen, naar Boon-Over
genaamd, op de rivier den Rijn, en op de uitgestrekte Weilanden aan
de Overkant, in de Heluwe gelegen. Het Huis is voorzien van elf
net behangene BOVEN- en BENEDEN-KAMERS, waar-
onder eenige gestukadoord, voorts goede DROOGZOLDERS,
ruime en zeer gemaklijke KEUKEN, waaraan ROEGEN- en
WATERPOMP, eene MANGELKAMER, ruime opene
PLAATS, drie onderscheidene KELDERS, liggende bijna
gelijk vloers, en, bij den hoogsten stand der Rivier, geheel water-
vrij. Voorts een daar annex KOETSHUIS, met ruime ZOL-
DER, benevens STALLING voor vier Paarden, mede voor-
zien van eene goede WATERPOMP, en verder alle Commoditei-
ten, aan zoodanig voornaam Huis behoorende; eindelijk is daar
nog verbonden een extra Iraaije, groote en vruchtbare TUIN, met
exquisite VRUCHTBOOMEN beplant, en in denzelven een goede
KOEPEL, dewelke onderscheidene aangename gezigten oplevert.

GEDENKBOEK VAN NEDERLANDS WATERSNOOD,

in Sprokkelmaand 1825.
Gelijk zich verwachten liet van de algemeene belangstelling in de
door den Ondergeteekenden aangekondigde onderneming, heeft hij, ten
gevolge zijner uitnodiging, reeds allerbelangrijkste bijdragen ontvan-
gen, en zijt hij, van vele kanten, ook uit de zuidelijke Provincien,
zekere en gedeeltelijke bijdragen ingezegd. Bovendien is het hem ge-
lukt, verschillende andere in verschillende meest gevaar-
de streken, die oorgetuigen van de voornaamste rampen zijn geweest,
te engageren, om alle aan hunne behoeften op te geven;
terwijl met de algemeene Redactie van het GEDENKBOEK, zich
wel heeft gelieven te belasten de Heer J. C. VAN DER WOUDE, zijner
lidue kundigheden en zuiveren stijl bij onze Landgenooten zeer gunstig
bekend staat. Aan de benodigde TEEKENINGEN wordt door bekende
meesters op onderscheiden plaatsen met vlijt bearbeid. Eene derzelve,
de Doorbraak bij Durgerdam voorstellende, ligt dadelijk bij den on-
dergeteekenden ter visie, en in het laatst dezer week zal men ook de
overige bij hem kunnen bezigtigen.

Het Plan van Intzekening met het Prospectus, zal dadelijk algemeen
verzonden worden. Inmiddels wordt beleefdelijk de uitnoodiging bet-
haald, om hem bijzonderheden toe te zenden, zoo wel met betrekking
tot den aard en de uitgestrektheid der rampen, als tot de hulpmidde-
len van onderscheiden aard, die tot leniging derzelve zijn en worden
aangewend.

Het door den Heer F. . . . te L. . . . beleefdelijk aangeboden
bruikbaar zijnde, gelieve Z. Ed. hetzelfde, ter verdere verhandeling, te
doen bezorgen bij de Heeren D. K. MULLER en Comp., te
Arnhem.

Rotterdam, den 20. Februarij 1825. A. IMMERZEEL; Junior.

INTEKENING

Op een geschiedkundig tafereel der noodlottige overstromingen
in Noord-Holland, en andere Vaderlandsche streken, op
den 4. Februarij 1825, met platen en kaart, te Amster-
dam bij SCHALEKAMP, VAN DE GRAMPEN en
HANSEN.

De ontzettende gebeurtenissen en ongehoorde rampen, door de
duchten watervloed veroorzaakt, en nog in derzelve vreeslijkheid en
uitgestrektheid op verre na niet bekend — zoo wel als de voortdurend
en bewijzen van onverhoopt behoud, gelukkige redding en verzachting
van het leed, door de Goddelijke barmhartigheid hier, door Christelijke
beradenheid, moed en heldadigheid elders — verdienen hoogstgeloof,
zoo zeer als immer eenig dergelijk of meder belangrijk tafereel, althans
bekend gemaakt en voor de nakomelingen in het behangen bewaard
te worden — niet alleen als een treffend en doorzichtig bewijs van Gods
grootheid, en dat de menschen, hoe vast zij sta, louter ijdelheid is,
maar ook als een teken en een voorbeeld, om tot leering te strekken
voor volgende geslachten.

Hierdoor aangespoord, zijn de Boekverkoopers bovengemeld met een
geletterd, en door zijne betrekkingen daartoe wel bevoegd man overtu-
gekomen, om een zoo veel nauwkeuriger en waardig gedenboek van dese
ramp te vervaardigen, en bieden het Publiek daartoe dege Intzekening
aan, welke gehoopte opbrengst zij ten volle geregen zijn, voor een
goed deel, tot leniging van het veelvuldig jammer te doen strekken.
De voorwaarden van de intzekening en lijst der bovengemelde als
mede in de voornaamste boekwinkels in het Koninkrijk te bekomen;
ook zal er geen denig exemplaar meerder gedrukt worden, en dus hat-
ten intzekening voor niemand te bekomen zijn.